

ШОСТКИНСЬКА МІСЬКА РАДА
КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ВИРОБНИЧЕ УПРАВЛІННЯ ВОДОПРОВІДНО-КАНАЛІЗАЦІЙНОГО ГОСПОДАРСТВА»
41100, м. Шостка, вул. Прорізна, 17, Розрахунковий рахунок № 26002834662561 в АТ «Банк «Грант»
відділення № 34 МФО 000351607
тел. 7-05-59, 2-05-89, E-mail: vodokanalshostka@ukr.net

код ЄДРПОУ 03352935

15.08.19 № 578

На № _____ от _____

Державна регуляторна служба
України

01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11

Проект рішення Шосткинської
міської ради «Про затвердження
Правил приймання стічних вод
до систем централізованого
водовідведення міста Шостка»

Згідно ст.34 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» для підготовки пропозицій до регуляторного акту – проекту рішення Шосткинської міської ради «Про затвердження Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Шостка» надаємо доопрацьовані та приведені до вимог чинного законодавства України документи :

1. Проект рішення Шосткинської міської ради «Про затвердження Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Шостка» (на 22 арк.).
2. Аналіз регуляторного впливу до проекту рішення виконавчого комітету Шосткинської міської ради «Про затвердження Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Шостка» (на 18 арк.).

Директор КП ВУВКГ
«Водоканал»

О.М.Міхньов

вик. Горобець
05449(4-53-81)

0.31

Державна регуляторна служба України
№ 8682/0/19-19 від 19.08.2019

**ШОСТКИНСЬКА МІСЬКА РАДА
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
Р І Ш Е Н Н Я**

Шостка

№ _____

Про затвердження Правил
приймання стічних вод
до системи централізованого
водовідведення міста Шостка

З метою підвищення ефективності та надійності функціонування систем водовідведення міста Шостка, відповідно до абзацу 5 статті 13 Закону України „Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення”, статей 1-3,5,15,31-34,39-41,47,68-70 Закону України „Про охорону навколишнього природного середовища”, статей 1,2,35,38,39,42, 44,70, 95,99,110,111 Водного кодексу України, Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення та Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 року № 316, статті 30 Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні” виконавчий комітет Шосткинської міської ради:

В И Р І Ш И В:

1. Затвердити „Правила приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення міста Шостка” (додаються).
2. Визнати таким, що втратило чинність рішення виконавчого комітету Шосткинської міської ради від 25.04.2003 р. № 92 „Про затвердження Місцевих правил приймання стічних вод підприємств у систему каналізації міста Шостка”.
3. Дане рішення набирає чинності з дня офіційного оприлюднення.
4. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови згідно розподілу обов'язків.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту рішення виконавчого комітету Шосткинської міської ради
«Про затвердження Правил приймання стічних вод до систем централізованого
водовідведення міста Шостка»

Даний аналіз регуляторного впливу (надалі – Аналіз) розроблено на виконання та з дотриманням вимог Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" від 11.09.2003 р. № 1160-IV, Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, що затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 р. № 308 і визначає правові та організаційні засади реалізації проекту рішення виконавчого комітету Шосткинської міської ради, як регуляторного акта.

І. Визначення проблеми

Поліпшення екологічного стану водних басейнів і якості питної води визнано пріоритетним напрямком державної політики України в області охорони навколишнього середовища.

Одним з найголовніших завдань у сфері централізованого водовідведення є забезпечення якості очищення стічних вод та недопущення забруднення навколишнього природного середовища.

Значний обсяг стічних вод надходить на комунальні очисні споруди від промислових підприємств, які не розраховані на очищення висококонцентрованих промислових стоків, а шкідливі речовини та агресивних хімічні сполуки яких руйнують каналізаційні мережі, порушують технологічні регламенти очищення стічних вод і не видаляються в процесі біологічного очищення. Це призводить до надзвичайних ситуацій, пов'язаних із порушенням технологічних процесів очищення на каналізаційних системах та до скиду суб'єктами господарювання забруднених стічних вод у поверхневі водні об'єкти.

Так, у місті Шостка трапляються випадки скидання до міських систем централізованого водовідведення стічних вод із вмістом фосфатів, нітратів, хлоридів, БСК₅, ХПК, шкідливих речовин та агресивних хімічних сполук, а також інших заборонених до скидання в міську каналізацію речовин, які руйнують каналізаційні мережі та порушують технологічні регламенти роботи очисних споруд КП "ВУВКГ" Шосткинської міської ради.

Очисні споруди підприємства, які були побудовані в 1970 році, на даний час знаходяться у критичному стані із-за застарілого обладнання, незначної потужності споруд, і потребують реконструкції.

За 2018 рік виявлена така кількість перевищень допустимих концентрацій забруднюючих речовин в стічних водах, що надходять до міських очисних споруд:

№	Показники якості стічних вод	Кількість виявлених порушень
1	Фосфати	20
2	Азот амонійний	9
3	ХПК	4
4	Біологічне споживання кисню (БСК ₅)	3
5	Хлориди	10
8	Нітрати	3
9	Сухий залишок	2

Одним з показників по якому виявлено найбільше перевищень допустимих концентрацій забруднюючих речовин є фосфати. Потрапляючи разом з стічними водами в річки та водойми вони стають відмінним живильним середовищем для водоростей, які починають буйно рости та

цвісти, поглинаючи кисень, який необхідний для риби, раків та інших мешканців, забруднюючи водойми продуктами життєдіяльності. Через надлишок фосфатів у водоймах змінюється хімічний склад води.

Найбільшу санітарну небезпеку представляють забруднення органічного походження (залишки овочів, фруктів, злаків, паперу, фізіологічні виділення людей і тварин, залишки м'язових і жирових тканин тварин, клейові речовини, жири). Органічні забруднення стічних вод є сприятливим середовищем для розвитку різноманітних мікроорганізмів і бактерій, які складають так зване біологічне і бактеріальне забруднення стічних вод і зумовлюють їх епідемічну небезпеку.

При перевищенні хімічного споживання кисню та біологічного споживання кисню — відбувається зниження біологічної різноманітності природної водойми.

При перевищенні норм скиду хлоридів виникає загроза існування риб та інших організмів у природній водоймі.

Таким чином, основними причинами забруднення водних басейнів є скидання неочищених і недостатньо очищених побутових і промислових стічних вод від об'єктів господарчої діяльності, що являють собою в основному суміш промислових, господарчо-побутових стічних та зливових вод з територій об'єктів господарювання і містять основну частину забруднень та речовин, що руйнують міські мережі водовідведення, перешкоджають роботі очисних споруд, забруднюють водойми і в цілому впливають на екологічний стан екосистеми.

Порушення споживачами режиму, об'ємів та якості скидання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста призводить до руйнування каналізаційних мереж та очисних споруд, виникнення аварійних ситуацій, що супроводжуються небезпекою для життя та здоров'я людей, а також призводить до додаткових матеріальних і фінансових витрат, нанесенням шкоди навколишньому природному середовищу і значними штрафними санкціями з боку природоохоронних органів, що, в свою чергу, не дає можливості ефективно здійснювати господарську діяльність КП «Міськводоканал» Сумської міської ради.

Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 р. № 1264-ХІІ із змінами, Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» від 10.01.2002 № 2918-ІІІ, із змінами, Наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 р. № 316 «Про затвердження Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення та Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення» було розроблено місцеві Правила приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Суми, які враховують місцеві особливості приймання та очищення стічних вод споживачів та визначають ДК забруднюючих речовин, що можуть скидатися до систем централізованого водовідведення міста.

Проект регуляторного акта розроблено з метою удосконалення правових та економічних засад діяльності у сфері централізованого водовідведення в місті Шостка - одній з найважливіших сфер для забезпечення життєдіяльності населення міста та недопущення забруднення навколишнього природного середовища внаслідок неупорядкованого відведення стічних вод від промислових підприємств та об'єктів господарської діяльності.

Завданням проекту рішення виконавчого комітету Шосткинської міської ради є встановлення споживачам нормативів скиду стічних вод, спрямовані на запобігання порушення у роботі мереж та споруд каналізації, підвищення ефективності роботи цих споруд і безпеки їх експлуатації та забезпечення охорони навколишнього природного середовища від забруднення скидами стічних вод споживачами.

Серед основних завдань затвердження нових «Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Шостка» є удосконалення базової термінології, забезпечення виконання зобов'язань та реалізації прав учасників правовідносин у сфері централізованого водовідведення, реалізація принципів державної політики щодо додержання

єдиних правил, норм, стандартів усіма суб'єктами відносин у сфері питного водопостачання та водовідведення, невідворотності відповідальності у разі порушення законодавства.

Таким чином, прийняття даного регуляторного акту дозволить створити нові умови в системі взаємовідносин між КП ВУВКГ «Водоканал» Шосткинської міської ради і споживачами, підвищити надійність і безпеку роботи мереж водовідведення і міських очисних споруд, доводити якість очищення стічних вод відповідно до вимог природоохоронних органів з метою забезпечення екологічної безпеки довкілля.

Обґрунтування, чому проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів і потребує державного регулювання:

Проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акта, є важливою і не може бути розв'язано за допомогою ринкових механізмів, оскільки потребує законодавчого регулювання.

Відповідно до ч. 1 ст. 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», ст. 13-1 Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», «Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення та Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01.12.2017 р. № 316 органам місцевого самоврядування надані повноваження щодо затвердження місцевих «Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Шостка», тому вирішити перелічені вище проблеми можливо тільки шляхом прийняття зазначеного регуляторного акта.

Обґрунтування, чому визначена проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів та розгляд можливості внесення змін до них:

До 21 травня 2017 року приймання стічних вод від підприємств, установ, організацій до системи централізованого водовідведення здійснювалось відповідно до Правил приймання стічних вод підприємств у комунальні та відомчі системи каналізації населених пунктів України, затверджених наказом Держбуду від 19.02.2002 р. № 37, зареєстрованих в Мініюсті 26.04.2002 за № 403/6691 (далі – Правила).

Пунктом 8 розпорядження Кабінету Міністрів України «Про скасування деяких наказів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади» від 10.03.2017 № 166 зазначені Правила скасовані.

Після скасування існуючих Правил втрачено правові підстави для існування місцевих правил приймання стічних вод у систему каналізації населеного пункту, у яких установлюються допустимі концентрації для кожної забруднюючої речовини, що можуть скидатися суб'єктами господарювання в систему каналізації, а також відображаються місцеві особливості приймання стічних вод цих підприємств у міську каналізацію.

Запропоновані до затвердження рішенням виконавчого комітету Шосткинської міської ради «Правила приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Шостка», (далі - Правила) розроблені на основі «Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення та Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення», затверджених наказом Мінрегіону України від 01.12.2017 р. № 316.

Дані Правила встановлюють допустимі концентрації забруднень у скидах стічних вод споживачів в систему каналізації м. Шостка, які розраховані відповідно до ГДС у водойму, які затверджені у «Дозволі на спеціальне водокористування» № 348/СМ/49д-18 від 22.12.2018 р. Сектором у Сумській області Державного агентства водних ресурсів України, з урахуванням можливості їх приймання діючими спорудами біологічного очищення стічних вод, а також відображають місцеві особливості приймання стічних вод споживачів у міську каналізацію.

Таким чином, існуючу проблему можливо розв'язати тільки шляхом прийняття запропонованого регуляторного акту. Запропоноване рішення спрямоване на встановлення чіткого порядку приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення м. Шостка і визначає:

- засади безперебійного функціонування систем централізованого водовідведення під час приймання до них стічних вод споживачів;
- загальні вимоги до складу та властивостей стічних вод, які скидаються до систем централізованого водовідведення;
- визначення допустимих концентрацій ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживачів;
- заходи впливу у разі порушення вимог щодо скиду стічних вод до систем централізованого водовідведення;
- порядок контролю за скидом стічних вод до систем централізованого водовідведення;
- порядок приймання рідких відходів від споживачів, які не приєднані до систем централізованого водовідведення м. Суми
- визначення розміру плати за скид стічних вод до систем централізованого водовідведення при порушенні вимог щодо якості і режиму їх скидання.

Основні групи, яких стосується визначена проблема:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання,	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва*	+	-

II. Цілі державного регулювання.

Необхідність затвердження Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Шостка зумовлена змінами до Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення», внесеними Законом України від 18.05.2017р. №2047-VIII.

Цілями державного регулювання для даного проекту регуляторного акту є:

- запобігання руйнуванню мереж і споруд системи каналізації м. Шостка, водовідведення (запобігання замулювання, зажирювання, закупорки і загазованості трубопроводів, а також агресивного впливу на матеріал труб, колодязів, устаткування);
- якісна робота очисних споруд КП ВУВКГ «Водоканал», (запобігання порушення технологічного режиму очищення стічних вод внаслідок понаднормативного надходження забруднюючих речовин);
- захист навколишнього природного середовища, забезпечення належного санітарного стану території м. Шостка (попередження забрудненню водного об'єкту недостатньо очищеними стічними водами);
- встановлення допустимої концентрації для кожної забруднюючої речовини, що може скидатися споживачами в систему централізованого водовідведення, відповідальність та міри впливу за їх порушення, а також відображення місцевих особливостей приймання стічних вод до системи централізованого водовідведення.
- встановлення рівності прав, законних інтересів усіх суб'єктів господарської діяльності у сфері водовідведення.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Проект регуляторного акта передбачає комплексне розв'язання зазначених проблем та досягнення визначених цілей з урахуванням вимог Конституції України, законів, підзаконних нормативно – правових актів, які є базовими у сфері централізованого водопостачання та водовідведення. Виходячи з цих вимог максимально взято до уваги та інтриговано всі наявні альтернативні пропозиції з порушених питань.

3.1 Визначення альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Прийняття запропонованого регуляторного акта	Прийняття запропонованого регуляторного акта забезпечить створення належних правових підстав та умов для безпечного й безперебійного функціонування систем централізованого водовідведення та очищення стічних вод міста. Проектом регуляторного акта передбачено, що виробники та споживачі несуть спільну відповідальність, передбачену чинним законодавством України та умовами договорів.
Альтернатива 2 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Не забезпечується досягнення цілі щодо створення умов для попередження порушень у роботі систем централізованого водовідведення та очищення стічних вод, підвищення ефективності роботи та забезпечення належної експлуатації систем водовідведення, а також охорони навколишнього природного середовища від забруднення скидами стічних вод, що в свою чергу є гарантуванням безпеки життя і здоров'я людини. Відповідальність за недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють питання водовідведення передбачено лише для споживачів.

3.2 Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

3.2.1 Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Таблиця 1

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття запропонованого регуляторного акта	1. Реалізація державної політики у сфері водовідведення. 2. Дотримання вимог чинного законодавства, стандартів, норм та правил у сфері водовідведення. 3. Створення умов для безаварійної роботи систем централізованого водовідведення, насосних станцій та очисних споруд, для безпеки їх експлуатації, для зменшення експлуатаційних витрат та економії електроенергії, для забезпечення стану екологічної безпеки довкілля шляхом встановлення допустимих концентрацій (ДК) забруднюючих речовин у скидах стічних вод суб'єктів господарської діяльності у міську каналізаційну мережу відповідно до затверджених гранично допустимих скидів (ГДС) у водойму. 4. Забезпечення належного контролю у сфері надання послуг з водовідведення, у т.ч. шляхом встановлення системи контролю за скидом стічних вод, порядку відбору, оформлення і проведення аналізу проб. 5. Встановлення рівності прав, законних інтересів усіх суб'єктів господарської діяльності у сфері	Реалізація проекту регуляторного акта не потребує додаткових витрат з державного та/або місцевого бюджету.

	водовідведення шляхом визначення:- засад безперебійного функціонування систем централізованого водовідведення під час приймання до них стічних вод споживачів; - загальних вимог до складу та властивостей стічних вод, які скидаються до систем централізованого водовідведення; - визначення допустимих концентрацій ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживачів; - заходів впливу у разі порушення вимог щодо скиду стічних вод до систем централізованого водовідведення; - порядку контролю за скидом стічних вод до систем централізованого водовідведення; - порядку приймання рідких відходів від споживачів, які не приєднані до систем централізованого водовідведення м.Шостка; - визначення розміру плати за скид стічних вод до систем централізованого водовідведення при порушенні вимог щодо якості і режиму їх скидання.	
Альтернатива 2 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні.	Альтернатива є неприйнятною оскільки не забезпечує досягнення поставленої мети. Загроза екологічному стану довкілля. Сплата штрафних санкцій за невідповідність якості очищених стічних вод встановленим ГДС у водойму. Загострення взаємовідносин із суб'єктами господарювання - споживачами послуг з приводу обмеження та нормування величин забруднень у скидах стічних вод підприємств.

3.2.2 Оцінка впливу на сферу інтересів громадян.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
1	2	3
Альтернатива 1 Прийняття запропонованого регуляторного акта	1. Проект регуляторного акта не стосується прав та обов'язків громадян. 2. Забезпечення громадян м. Шостка належними умовами життєдіяльності. 3. Забезпечення охорони природного середовища і належного санітарного стану території міста.	Витрати відсутні.
Альтернатива 2 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Вигоди відсутні.	Загроза екологічному стану довкілля

3.2.3 Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць на момент підготовки регуляторного акта	-	7	26	575	608
Питома вага групи у загальній кількості, %	-	1,16	4,27	94,57	100

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття запропонованого регуляторного акта для суб'єктів господарювання середнього і малого підприємництва.	1. Встановлення рівності прав і законних інтересів суб'єктів господарювання шляхом - встановлення нових допустимих концентрацій забруднюючих речовин у стічних водах підприємств, що задовольняє інтереси обох сторін господарських відносин (КП ВУВКГ ШМР та суб'єктів господарювання); - забезпечення можливості встановлювати тимчасові погоджені концентрації забруднюючих речовин стічної води у скидах споживачів, які не мають технічні та	1. У разі перевищення фактичної концентрації будь-якого показника ДК забруднень у скидах стічних вод, споживачем здійснюється додаткова оплата послуг водовідведення з коефіцієнтом кратності, визначеного відповідно до Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення, затвердженого наказом

	економічні можливості досягти встановлених нормативів скиду; - встановлення чіткої системи контролю за скиданням стічних вод, порядку відбору, оформлення і проведення аналізу проб 2. Забезпечення належного надання послуг з водовідведення.	Мінрегіону від 01.12.2017 р. № 316. 2. Оплата за обсяг стічних вод, що утворюється внаслідок випадання атмосферних опадів, сніготанення.
Альтернатива 2 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін для суб'єктів господарювання середнього і малого підприємства.	Вигоди відсутні.	Альтернатива є непринятною, оскільки не відповідає вимогам чинного законодавства України.

3.2.4 Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого, середнього та малого підприємства.

Таблиця 5

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень.
Альтернатива 1 Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємства згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного субекта господарювання великого і середнього підприємства, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	114292,50
Альтернатива 2 Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємства згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного субекта господарювання великого і середнього підприємства, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	114292,50

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Прийняття запропонованого регуляторного акта	4	Прийняття запропонованого регуляторного акта забезпечить: - створення належних правових підстав та умов для безпечного й безперебійного функціонування систем централізованого водовідведення та очищення стічних вод споживачів; - виконання вимог Закону

			України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» - забезпечить стабільну роботу міських очисних споруд (запобігання порушення технологічного режиму очистки внаслідок наднормативного надходження забруднюючих речовин); - забезпечить екологічну безпеку водоймищ міста (попередження їх забруднення недостатньо очищеними стічними водами); - сприятимуть отриманню споживачами міста якісних послуг з водовідведення; - зменшення обсягу протиріч між учасниками відносин, на яких поширюються даний регуляторний акт, в процесі здійснення відбору проб стічних вод споживачів .
Альтернатива 2		1	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін не забезпечить досягнення поставленої мети.
Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін			
Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Прийняття запропонованого регуляторного акта	Реалізація державної політики у сфері водовідведення. Дотримання вимог чинного законодавства, виконання вимог Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовід-	У разі виявлення перевищення ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживачів можливе нарахування та стягнення плати за скид	Цілі прийняття регуляторного акта будуть досягнуті повною мірою. Дотримання установлених кількісних та якісних показників стічних вод на випусках у систему централізованого водовідведення м. Шостка. Врегулювання зобов'язань учасників відносин на яких поширюються дані місцеві

	ведення”. Поліпшення екологічного стану та якості природних вод, прискорення процесів самовідновлення. Забезпечення контролю у сфері надання послуг з водовідведення. Додержання стандартів, норм та правил у сфері водовідведення стічних вод та рідких відходів на міські очисні споруди. Створення умов для впровадження нових сучасних технологій та обладнання. Забезпечення громадян міста Шостка належними умовами життєдіяльності Захист інтересів суб'єктів господарювання-споживачів послуг водовідведення та обґрунтоване, правомірне нарахування суб'єктам господарювання	понаднормативних забруднень.	Правила приймання. Удосконалення нормативно - правової бази. Створення умов для попередження порушень у роботі систем централізованого водовідведення міста Шостка та очищення стічних вод, підвищення ефективності роботи та забезпечення належної експлуатації систем водовідведення , а також охорони навколишнього природного середовища від забруднення скидами стічних вод, що в свою чергу є гарантуванням безпеки життя і здоров'я людини.

	платежів за скид стічних вод до систем централізованого водовідведення з перевищенням ДК забруднень		
Альтернатива 2 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, вигоди для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні.	Збільшення звернень та скарг від споживачів щодо якості надання послуг з централізованого водовідведення. Збільшення витрат робочого часу на проведення відпо-відної роботи з споживачами та внесення змін до договорів.	У разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін, вигоди для держави, громадян та суб'єктів господарювання відсутні.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Прийняття запропонованого регуляторного акта	У разі прийняття регуляторного акта, для держави вигода полягатиме в створенні умов для попередження порушень у роботі систем централізованого водовідведення та очищення стічних вод, підвищення ефективності роботи та забезпечення належної експлуатації систем водовідведення, а також охорони навколишнього природного середовища від забруд-	Упродовж деякого часу дії регуляторного акта може впливати низька обізнаність суб'єктів, на яких поширюється дія цього регуляторного акта. Найбільшими зовнішніми ризиками є: - зміни в чинному законодавстві України, які можуть призвести

	нення скидами стічних вод, що в свою чергу є гарантуванням безпеки життя і здоров'я людини. Тому обраним альтернативним способом вирішення проблеми є розроблення регуляторного акта. Крім цього, дана альтернатива є найбільш привабливою за наступними причинами: - дотримання вимог діючого законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища; - приведення вимог щодо контролю скиду надмірних забруднень та дощових і талих стічних вод у відповідність до діючого законодавства, що зменшить безпеку забруднення навколишнього середовища; - доведення якості очистки стічних вод до встановлених нормативів гранично допустимих скидів, врегулювання відносин між виробником (виконавцем) послуг з водовідведення та споживачами, що скидають стічні води до систем централізованого водовідведення міста Шостка; - прозорість та зрозумілість механізму визначення обсягу стічних вод, що утворюється внаслідок випадання атмосферних опадів, сніготанення та здійснення поливально-мийних робіт під час прибирання територій для суб'єктів господарювання.	до необхідності внесення змін регуляторного акта; - порушення вимог запропонованого регуляторного акта споживачами.

Альтернатива 2 Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Прогалина у законодавстві, яка виникла після скасування Правил, призведе до неконтрольованого скиду промисловими підприємствами забруднюючих речовин (у тому рахунку і особливо токсичних рідких відходів – кислотних, лужних, нафтопродуктів, токсичної органіки, які зараз вивозяться на спеціальні полігони та там знезаражуються), що в свою чергу може викликати загрозу виникнення екологічної катастрофи.	Зовнішні чинники на дію регуляторного акта у разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін відсутні

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Проектом цього регуляторного акта передбачається затвердження Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення міста Шостка (далі - Правил).

Проектом Правил передбачена регламентація умови і порядку приймання рідких відходів, вимог до складу та властивостей стічних вод, що скидаються до системи централізованого водовідведення міста, контроль за скидами стічних вод до системи централізованого водовідведення міста, умови приймання стічних вод споживачів до системи централізованого водовідведення міста, встановлення плати за скидання стічних вод у каналізаційну мережу і відповідальність за порушення Правил.

Реалізація такого регуляторного акта забезпечить запобігання порушення у роботі мереж і споруд системи централізованого водовідведення міста, підвищення ефективності роботи цих споруд і безпеки їх експлуатації, охорони навколишнього природного середовища від забруднення скидами стічних вод підприємств і житлового сектору, надасть можливість захистити інтереси споживачів послуг водовідведення та обґрунтувати правомірність нарахувань підприємствами водопровідно-каналізаційного господарства згідно з діючим законодавством України.

Регуляторним актом визначаються умови приймання стічних вод споживачів до системи централізованого водовідведення міста Шостка, контроль за скидами стічних вод у каналізаційну мережу, контроль за очищенням стічних вод гранично - допустимими скидам забруднень у водні об'єкти, забезпечення якісної і безаварійної роботи каналізаційних мереж та міських очисних споруд.

Для впровадження даного регуляторного акта необхідно здійснити такі організаційні заходи:

- ознайомити фізичних та юридичних осіб з даним регуляторним актом;
- розмістити даний регуляторний акт на офіційній сторінці Шосткинської міської ради в мережі інтернет (shostka – rada.gov.ua).

Всі зауваження, які надійдуть в місячний термін з дня оприлюднення проекту регуляторного акта, будуть розглянуті та враховані при прийнятті рішення.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Для впровадження вимог цього регуляторного акта не потрібно додаткових витрат з бюджету. Здійснення планових заходів з державного нагляду (контролю) вже віднесено до компетенції відповідних органів державної влади. Введення в дію регуляторного акта не

потребує збільшення штату державних службовців та додаткового створення нових комунальних служб.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Обмеження строку дії акта немає.

Структура запропонованого проекту рішення розроблена з урахуванням можливості доповнення або внесення змін до нього у разі внесення змін до чинного законодавства України.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Результативність регуляторного акта буде визначатися за наступними показниками:

1. Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія запропонованого регуляторного акту та які користуються послугами водовідведення.
2. Обсяги водовідведення.
3. Кількість відібраних проб стічних вод по юридичним особам та фізичним особам- підприємцям, у тому числі таких, що відповідають ДК та не відповідають ДК.
4. Кількість забруднюючих речовин в стічних водах, а саме:

№	Показники якості стічних вод	Кількість виявлених порушень
1	Завислі речовини	
2	Азот амонійний	
3	Фосфати	
4	Біологічне споживання кисню (БСК ₅)	
5	Хлориди	
6	Жири	
7	Синтетичні поверхнево — активні речовини (СПАР)	
8	Сульфати	
9	Залізо	
10	Марганець	
11	Метанол	
12	ХСК	
13	Нітрити	
14	Нітрати	
14	Мінералізація загальна (сухий залишок)	

5. Сума надходжень грошових коштів за скид понаднормативних забруднюючих речовин в стічних водах споживачів, що скидаються до системи централізованого водовідведення згідно виставлених рахунків з урахуванням коефіцієнту кратності, який враховує рівень небезпеки скинутих забруднень для технологічних процесів очищення стічних вод на біологічних очисних спорудах КП ВУВКГ «Водоканал» Шосткинської міської ради.

6. Сума надходжень від споживачів за скид понаднормативних забруднень дасть можливість підприємству проводити роботи по заміні зношених каналізаційних мереж та модернізацію очисних споруд.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове, повторне та періодичне відстеження результативності цього акту будуть здійснюватися у строки та у спосіб, що визначені ст. 10 Закону України „Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” та Методикою проведення аналізу впливу та відстеження регуляторного акту, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 за № 308.

Результативність цього регуляторного акта буде відстежуватися виконавчим комітетом Шосткинської міської ради статистичним методом, шляхом аналізу статистичних даних, наданих КП ВУВКГ «Водоканал» Шосткинської міської ради.

Оскільки для визначення значень показників результативності даного регуляторного акта використовуються виключно статистичні дані КП ВУВКГ «Водоканал» Шосткинської міської ради, базове відстеження результативності дії цього акта буде здійснюватись через один рік після набрання чинності цим регуляторним актом.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється через два роки з дня набрання ним чинності. При повторному відстеженні результативності регуляторного акта будуть відображені порівняльні показники за період з моменту закінчення проведення базового відстеження результативності акта на той час.

Протягом кожних трьох років з моменту виконання заходів з проведення повторного відстеження результативності регуляторного акта, за умови його чинності, проводитиметься *періодичне* відстеження результативності цього акта, де будуть відображені відповідні показники в порівнянні з попереднім відстеженням результативності акта.

Строк виконання заходів з відстеження результативності регуляторного акта не може бути більшим ніж сорок п'ять робочих днів.

Регуляторний орган, який прийняв даний акт, готує звіт про відстеження результативності цього регуляторного акта та не пізніше як у десятиденний строк з дня підписання даного звіту оприлюднює його у спосіб, передбачений статтею 13 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Міський голова

М.П.Нога

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Розрахунок вартості 1 людино-години:

Для розрахунку використовується розмір мінімальної заробітної плати станом на 01.01.2019 р. – 4173, 00 грн. У погодинному визначенні розмір становить 25,13 грн. (ст.8 Закону України від 23.11.2018 р.№ 2629-VIII)

№ з/п	Витрати	За перший рік, тис.грн	За 5 років, тис.грн
1	2	3	4
1.	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/ підвищення кваліфікації персоналу тощо, грн.	Не передбачені	Не передбачені
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), грн.	Не передбачені	Не передбачені
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, грн.	Не передбачені	Не передбачені
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), грн.	392,05	1960,25
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), грн.	2804,45	14022,25
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), грн.	69,00	345,00
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, грн.	Не передбачені	Не передбачені
8	Інше (уточнити), грн.	Не передбачені	Не передбачені
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), грн.	3265,50	16327,50
10	Кількість суб'єктів господарювання великого, середнього та малого підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	7	7
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), грн.	22858,50	114292,50

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/ підвищення кваліфікації персоналу тощо, грн.	Не передбачені	Не передбачені	Не передбачені
Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)		Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	Не передбачені		Не передбачені

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	Не передбачені	Не передбачені	Не передбачені	Не передбачені

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)	392,05	відсутні	392,05	1960,25

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (систематичний аналіз стічних вод щонайменше 1 разу на квартал), гривень	2804,45	відсутні	2804,45	14022,26
Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років	
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	69,00	69,00	345,00	
Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)		Витрати за п'ять років	
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	Не передбачені		Не передбачені	

Міський голова

Нора М.П.

Додаток
до рішення виконавчого комітету
Шосткинської міської ради
від «_____» _____ 2019 року № _____

ПРАВИЛА
приймання стічних вод до систем
централізованого водовідведення
міста Шостка

2019р.

Зміст

1. Загальні положення	ст.3
2. Засади безперебійного функціонування систем централізованого водовідведення під час приймання до них стічних вод споживачів.....	ст.4
3. Загальні вимоги до складу та властивостей стічних вод, які скидаються до систем централізованого водовідведення.....	ст.6
4. Визначення ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживачів.....	ст.8
5. Заходи впливу у разі порушення вимог щодо скиду стічних вод до систем централізованого водовідведення.....	ст.10
6. Порядок контролю за скидом стічних вод до систем централізованого водовідведення....	ст.11

Додатки

1. Перелік виробничих процесів, під час здійснення яких споживач повинен мати локальні очисні споруди для попереднього очищення стічних вод перед їх скиданням.....	ст.14
2. Перелік забруднюючих речовин, що заборонені до скидання до системи централізованого водовідведення.....	ст.15
3. Гранично допустимі концентрації (ГДК) забруднюючих речовин у стічних водах, які відводяться до міської каналізації.....	ст.17
4. Інструкція по відбору проб стічних вод.....	ст.18
5. Акт відбору проб стічної води для виконання повного гідрохімічного аналізу.....	ст.20
6. Аналіз стічної води.....	ст.21

1. Загальні положення

1. Правила приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення м. Шостка (далі Правила) розроблено відповідно до Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово – комунального господарства України від 01.12.2017р № 316 зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 15 січня 2018р., з урахуванням місцевих особливостей приймання та очищення стічних вод.

2. Правила розроблено з метою:

- захисту здоров'я персоналу систем збирання, відведення стічних вод та очисних споруд;
- запобігання псуванню обладнання систем водовідведення, очисних і суміжних з ними підприємств;
- гарантування безперебійної в межах регламентних норм роботи споруд очищення стічних вод.

3. Правила поширюються на Комунальне підприємство «Виробниче управління водопровідно - каналізаційного господарства» м. Шостка (далі – Водоканал) яке надає послуги з централізованого водовідведення та очищення стічних вод, та на всі підприємства, установи, організації, незалежно від форм власності та відомчої належності в тому числі і на фізичних осіб – підприємців, фізичних осіб, які провадять незалежну професійну діяльність і взяті на облік як само зайняті особи у контролюючих органах згідно з Податковим кодексом України, які скидають стічні води до систем централізованого водовідведення (далі Споживачі).

4. Терміни, що вживаються у цих Правилах, мають таке значення:

арбітражна проба - частина контрольної проби, аналіз якої здійснюється за рахунок споживача за його незгоди з результатами аналізу контрольної проби, яку провів Водоканал;

вимоги до скиду стічних вод - вимоги щодо режиму, кількісного та якісного складу стічних вод, які споживач скидає до системи централізованого водовідведення населеного пункту, склад і зміст, порядок надання яких визначено цими Правилами;

головний каналізаційний колектор - трубопровід, до якого надходять стічні води від збірних колекторів і районних насосних станцій;

договір - договір про надання послуг з питного водопостачання та/або водовідведення;

ДК - допустима концентрація забруднюючої речовини, г/м³;

залповий скид до системи централізованого водовідведення - скид стічних вод з концентраціями забруднюючих речовин, що перевищують більш як у 2 рази допустимі величини показників, визначені в місцевих правилах;

збірний колектор - трубопровід для приймання стічних вод з окремих каналізаційних випусків та транспортування їх у головний каналізаційний колектор;

каналізаційний випуск споживача - трубопровід для відведення стічних вод від будинків, споруд, приміщень та з території споживача в каналізаційну мережу;

каналізаційний колектор - трубопровід зовнішньої каналізаційної мережі для збирання й відведення стічних вод;

каналізаційна мережа - система трубопроводів, каналів та/або лотків і споруд на них для збирання й відведення стічних вод;

біологічні очисні споруди (БОС) - комплекс споруд для очищення стічних вод перед їх скиданням до водних об'єктів;

контрольний колодязь - колодязь на каналізаційному випуску споживача безпосередньо перед приєднанням до каналізаційного колектора Водоканалу або в іншому місці за погодженням із Водоканалом з вільним доступом Водоканалу до такого колодязя;

контрольна проба - проба стічних вод споживача, відібрана виробником з контрольного колодязя з метою визначення складу стічних вод, що відводяться до системи централізованого водовідведення Водоканалу;

локальні очисні споруди - споруди або пристрої для очищення стічних вод окремого споживача відповідно до вимог Правил;

субспоживач - суб'єкт господарювання, що скидає стічні води до системи централізованого водовідведення через мережі споживача за погодженням зі споживачем і Водоканалом на підставі договору зі споживачем та Водоканалом;

стічна вода - вода, що утворилася в процесі господарсько-побутової і виробничої діяльності (крім шахтної, кар'єрної і дренажної води), а також відведена із забудованої території, на якій вона утворилася внаслідок атмосферних опадів;

5. Водоканал встановлює кожному конкретному споживачу вимоги до скиду стічних вод до системи централізованого водовідведення на підставі вимог цих Правил.

6. Водоканал укладає зі споживачем договір за умови, що каналізаційна мережа та БОС мають резерв пропускної спроможності. Водоканал приймає стічні води споживача до системи централізованого водовідведення за умови, що показники якості стічних вод споживача відповідають вимогам Правил та умовам укладеного договору.

7. Кожен споживач скидає стічні води до системи централізованого водовідведення через окремий випуск з обов'язковим облаштуванням контрольного колодязя, розташованого у місці, погодженому з виробником.

Об'єднання випусків стічних вод від кількох споживачів може здійснюватися тільки після контрольного колодязя на каналізаційному випуску кожного споживача.

Скидання стічних вод субспоживачем із використанням каналізаційної мережі споживача не є об'єднанням випусків стічних вод кількох споживачів.

8. Приймання до системи централізованого водовідведення стічних вод, які вивозяться асенізаційним транспортом від споживачів, здійснюється тільки через каналізаційні станції Водоканалу, у разі їх відсутності місця скиду таких стічних вод визначаються правилами приймання або у договорі. Умови приймання та сплати за очищення таких стічних вод визначаються правилами приймання.

9. Приєднання споживачів до систем централізованого водовідведення здійснюється згідно з вимогами пунктів 4.1-4.6 розділу IV «Правил користування системами централізованого комунального водопостачання та водовідведення в населених пунктах України, затверджених наказом Міністерства з питань житлово – комунального господарства України від 27.06.2008 №190 (далі – Правила користування)».

10. Приймання стічних вод споживачів до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на каналізаційні очисні споруди здійснюється виключно за договорами.

II. Засади безперебійного функціонування систем централізованого водовідведення під час приймання до них стічних вод споживачів.

1. Водоканал повинен:

1) забезпечувати приймання, відведення і очищення стічних вод у межах розрахункових проектних показників системи централізованого водовідведення та БОС із дотриманням вимог Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 1999 року № 465;

2) здійснювати обстеження локальних очисних споруд і каналізаційної мережі споживачів, вимагати від споживачів надання інформації та документів щодо зазначених мереж і споруд, які перебувають на балансі споживачів, їх технічного стану, в тому числі документів, що підтверджують проведення відновлення пропускної здатності трубопроводів та колекторів,

хімічних реагентів, що використовуються споживачами та спричиняють забруднення у стічних водах (сертифікати, переліки, проекти), вивозу та утилізації осадів стічних вод, вжиття заходів з метою дотримання якості та режиму скидання стічних вод згідно з Правилами, в яких може вимагатися надання інших відомостей та документації, яка не носить дозвільного характеру та стосується скидання стічних вод на об'єктах споживачів;

3) контролювати якість, кількість і режим скидання стічних вод споживачами;

4) вибірково контролювати ефективність роботи локальних очисних споруд та вимагати їх налагодження або реконструкції для дотримання вимог Правил;

5) здійснювати раптовий (не погоджений зі споживачами заздалегідь) відбір контрольних проб;

6) відключати споживачів від системи водовідведення негайно після усного попередження у разі загрози виходу з ладу систем централізованого водовідведення, порушення технологічного режиму роботи БОС та у разі самовільного приєднання споживачем до систем централізованого водовідведення та/або самовільного скидання стічних вод до систем централізованого водовідведення Водоканалу. При цьому за збитки таких споживачів Водоканал відповідальності не несе. Підключення до систем водовідведення здійснюється після усунення обставин, що спричинили відключення;

7) у разі виявлення порушень споживачами умов скидання стічних вод, вимог Правил, умов укладеного з Водоканалом договору, вимагати їх усунення в установлені Водоканалом строки та вживати заходів впливу, передбачених договором та Правилами;

8) вимагати від споживачів, об'єкти яких розташовані в житлових будинках та мають стічні води технологічного або непобутового походження, забезпечення водовідведення стічних вод об'єкта окремо облаштованим каналізаційним випуском з облаштуванням контрольного колодезя.

2. Споживачі повинні:

1) дотримуватися вимог до скиду стічних вод та установлених кількісних та якісних показників стічних вод на каналізаційних випусках споживачів, вимагати від субспоживачів виконання вимог Правил;

2) здійснювати систематичний контроль за кількістю та якістю стічних вод, які скидаються ними до систем централізованого водовідведення, згідно з графіком відбору проб, погодженим із Водоканалом, надавати Водоканалу інформацію про обсяги та якісний склад стічних вод, які скидають до систем централізованого водовідведення;

3) виконувати на вимогу Водоканалу до визначеного ним строку попереднє очищення забруднених стічних вод на локальних очисних спорудах з обов'язковою утилізацією або вивезенням утворених при цьому осадів, якщо стічні води споживачів не відповідають вимогам Правил та умовам укладеного з Водоканалом договору;

4) у разі зміни у своєму водовідведенні (передача будівель та каналізаційних мереж іншим власникам/користувачам, зміна технологічних процесів або зміна на 30% і більше попередніх обсягів водовідведення, виконання будівельних робіт на території об'єкта (у разі якщо воно впливає чи може вплинути на виконання споживачем вимог до скиду, виданих Водоканалом), приєднання субспоживача тощо) повідомляти Водоканал у семиденний строк про виникнення таких змін, в установленому порядку отримувати у Водоканала технічні умови на водопостачання і водовідведення об'єкта та вносити відповідні зміни до договору;

- 5) укладати новий договір з Водоканалом у разі зміни власника об'єкта;
- 6) надавати працівникам Водоканалу необхідну інформацію щодо своєї системиводовідведення та вільний доступ до неї, а також допомогу під час відбору проб стічних вод споживачів, вивчення режиму їх скиду, обстеження системи водовідведення та локальних очисних споруд;
- 7) визначати не менше двох представників, уповноважених представляти споживача під час відбору проб стічних вод, про що у триденний строк повідомляють Водоканал у письмовій формі та забезпечують присутність уповноваженого представника безпосередньо під час відбору проб стічних вод Водоканалом;
- 8) брати участь у ліквідації аварій і заміні аварійних каналізаційних мереж власними силами та засобами, а також у відшкодуванні капітальних витрат на відновлення системи централізованого водовідведення Водоканалу у разі погіршення її технічного стану та аварійних руйнувань з вини споживача;
- 9) перевіряти розрахунки ДК забруднюючих речовин стічних вод, які скидаються ними до систем централізованого водовідведення, виконані Водоканалом, у разі незгоди звертатися щодо їх перегляду.

III. Загальні вимоги до складу та властивостей стічних вод, які скидаються до систем централізованого водовідведення.

1. До систем централізованого водовідведення приймаються стічні води споживачів, які не призводять до порушення роботи каналізаційних мереж та очисних споруд, безпеки їх експлуатації та можуть бути очищені на БОС Водоканалу відповідно до вимог Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 1999 року № 465.
2. Стічні води, що приймають до систем централізованого водовідведення, не повинні:
  - 1) містити горючих домішок і розчинених газоподібних речовин, здатних утворювати вибухонебезпечні суміші;
  - 2) містити речовин, які здатні захарашувати труби, колодязі, решітки або відкладатися на їх поверхнях (сміття, ґрунт, абразивні порошки та інші грубодисперсні зависі, гіпс, вапно, пісок металева та пластмасова стружка, жири, смоли, мазут, пивна дробина, хлібні дріжджі тощо);
  - 3) містити тільки неорганічних речовин або речовин, які не піддаються біологічній деструкції;
  - 4) містити речовин, для яких не встановлено гранично допустимих концентрацій (далі - ГДК) для води водойм або токсичних речовин, що перешкоджають біологічному очищенню стічних вод, а також речовин, для визначення яких не розроблено методів аналітичного контролю;
  - 5) містити небезпечних бактеріальних, вірусних, токсичних та радіоактивних забруднень;
  - 6) містити біологічно жорстких синтетичних поверхнево-активних речовин (далі - СПАР), рівень первинного біологічного розкладу яких становить менше 80%;
  - 7) мати температуру вище 40 С ;
  - 8) мати рН нижче 6,5 або вище 9,0;

9) мати хімічне споживання кисню (далі - ХСК) вище біохімічного споживання кисню за 5 діб (далі - БСК₅) більше ніж у 2,5 рази;

10) створювати умови для заподіяння шкоди здоров'ю персоналу, що обслуговує системи централізованого водовідведення;

11) унеможливити утилізацію осадів стічних вод із застосуванням методів, безпечних для навколишнього природного середовища;

12) містити забруднюючих речовин з перевищенням допустимих концентрацій, установлених місцевими правилами приймання згідно з додатком 3.

3. У разі якщо на об'єктах споживачів здійснюються виробничі процеси, передбачені переліком виробничих процесів, при здійсненні яких споживач повинен мати локальні очисні споруди для попереднього очищення стічних вод перед їх скиданням до системи централізованого водовідведення та очищення стічних вод згідно з додатком 1 до Правил, а також при систематичному скиді понаднормативних забруднень, скидання стічних вод до систем централізованого водовідведення без попереднього їх очищення на локальних очисних спорудах не допускається, крім випадку, визначеному у пункті 6 цього розділу та місцевими правилами приймання. Локальні очисні споруди споживача мають відповідати вимогам технічних умов, виданих Водоканалом відповідно до Правил користування.

4. Забороняється скидати до системи централізованого водовідведення без попереднього знешкодження та знезараження на локальних очисних спорудах з обов'язковою утилізацією або захороненням утворених осадів стічної води, що містять забруднюючі речовини, визначені у переліку забруднюючих речовин, що заборонені до скидання до системи централізованого водовідведення згідно з додатком 2 до Правил.

5. Якщо кількісні та якісні показники стічних вод споживача значно змінюються протягом доби, а показники концентрації забруднюючих речовин перевищують ДК, споживач повинен встановлювати спеціальні ємності-усереднювачі та пристрої, які забезпечують рівномірний протягом доби скид стічних вод.

6. Коли споживач не може забезпечити виконання вимог Правил, у тому числі пункту 3 цього розділу за деякими показниками, він звертається до Водоканалу із заявою та обґрунтуванням приймання понаднормативно забруднених стічних вод із зазначенням їх концентрації та зобов'язується вжити заходів для доведення якості та режиму їх скиду до вимог Правил у строк, зазначений у договорі.

Водоканал розглядає подану заяву у п'ятнадцятиденний строк і укладає зі споживачем окремий договір про приймання понаднормативно забруднених стічних вод у разі здатності існуючої на БОС Водоканалу технології очищення стічних вод видалити означені забруднення відповідно до вимог ГДС, встановлених для Водоканалу.

У договорі про приймання понаднормативно забруднених стічних вод визначають тимчасово погоджені концентрації забруднюючих речовин, розмір додаткової оплати за приймання понаднормативно забруднених стоків, який повинен бути в межах 60-80% від оплати, що встановлюється відповідно до розділу II Порядку визначення розміру плати, що справляється за понаднормативні скиди стічних вод до систем централізованого водовідведення, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 01 грудня 2017 року № 316 (далі - Порядок), та строк виконання заходів для доведення якості та режиму їх скиду згідно з вимогами Правил який має бути обґрунтованим та не може перевищувати трьох років.

У разі виявлення перевищення фактичної концентрації будь-якого показника над зазначеною в договорі про приймання понаднормативно забруднених стічних вод додаткова оплата послуг водовідведення здійснюється споживачем з коефіцієнтом кратності, який

визначається відповідно до Порядку, але замість встановлених ДК для розрахунку застосовуються тимчасово погоджені концентрації, зазначені в договорі про приймання понаднормативно забруднених стічних вод.

7. Стічні води субспоживача є складовою стічних вод споживача.

IV. Визначення ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживачів.

1. Водоканал визначає ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживачів як найменшу з чотирьох величин:

- 1) ДК забруднюючої речовини в каналізаційній мережі (на каналізаційному випуску споживача);
- 2) ДК забруднюючої речовини в спорудах біологічного очищення (на вході в ці споруди);
- 3) величини лімітів на скидання забруднюючих речовин, які визначені у дозволі на спеціальне водокористування, виданому Водоканалу відповідно до статті 49 Водного кодексу України;
- 4) допустимого вмісту важких металів в осадах стічних вод, що можуть використовуватися як органічні добрива згідно з додатком 3 до Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення затверджених Міністерством регіонального розвитку будівництва та житлово – комунального господарства України №316 від 01.12.2017р.

2. У разі визначення ДК забруднюючої речовини в стічних водах за ДК у каналізаційній мережі приймають ДК, визначені місцевими Правилами згідно з додатком 3, а за їх відсутності - відповідно до вимог до складу та властивостей стічних вод, що скидаються до системи централізованого водовідведення, для безпечного їх відведення та очищення на БОС згідно з додатком № 4 до Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення затверджених Міністерством регіонального розвитку будівництва та житлово – комунального господарства України №316 від 01.12.2017р.

3. У разі визначення ДК j-ої забруднюючої речовини в стічних водах за ДК у спорудах біологічного очищення розрахунок виконується за формулою

$$DK_j^{bo} = \frac{(C_j - C_j^{gp}) \times Q}{\sum_{i=1}^n Q_i} + C_j^{gp} \text{ (г/м}^3\text{)},$$

де DK_j^{bo} - ДК j-ої забруднюючої речовини в стічних водах перед спорудами біологічного очищення;

C_j - ДК j-ої забруднюючої речовини в спорудах біологічного очищення, (г/м³) (приймається за регламентом роботи БОС Водоканалу або з урахуванням допустимих величин показників якості стічних вод та ефективності видалення забруднень на спорудах біологічного очищення згідно із додатком № 3 до Правил.

-середньодобова витрата стічних вод на вході на БОС (м³/добу);

-середньодобова витрата стічних вод споживачів, які можуть містити це забруднення (м³/добу);

-концентрація j-ої забруднюючої речовини в господарсько-побутових стічних водах (г/м³) (приймається за фактичними середніми даними експлуатаційних служб

Водоканала. За відсутності таких даних приймається: для азоту амонійного - 20 (г/м³); заліза загального - 2 (г/м³); жирів - 30 (г/м³); СПАР - 5 (г/м³); хлоридів - додатково 50 (г/м³) до вмісту в джерелі водопостачання; фосфатів - 10 (г/м³); для інших речовин, регламентованих Державними санітарними нормами та Правилами «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» (ДСанПіН 2.2.4-171-10), затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 12 травня 2010 року № 400, зареєстрованими у Міністерстві юстиції України 01 липня 2010 року за № 452/17747, - за середньорічним вмістом у водопровідній воді).

4. У разі наявності в стічних водах, які надходять на БОС населеного пункту, кількох забруднюючих речовин першого і другого класів небезпеки, що нормуються за санітарно-токсикологічною ознакою, необхідно зменшити ДК кожної з цих речовин у стільки разів, скільки таких речовин надходить зі стічними водами.

5. ДК j-ої забруднюючої речовини за величиною загального ліміту на його скид у водойму (L_{zag} , т/рік) розраховують за формулою

$$DK_j^{zl} = \frac{(L_{zag} - L_{gp}) \times 10^6}{365 \times (1 - K_j) \sum_{i=1}^n Q_i} \text{ (г/м}^3\text{)},$$

де DK_j^{zl} - ДК j-ої забруднюючої речовини в стічних водах за величиною загального ліміту на його скид:

$$L_{gp} = \frac{365 \times C_j^{gp} \times Q_{gp} \times (1 - K_j)}{10^6} \text{ (т/рік) -}$$

частка ліміту, яка припадає на господарсько-побутовий стік населеного пункту;

365 -кількість днів у році;

gp - середньодобова витрата господарсько-побутових стічних вод на вході на БОС (м³/добу);

- середньодобова витрата стічних вод споживачів, які можуть містити це забруднення м³/добу;
- концентрація j-ої забруднюючої речовини в господарсько-побутових стічних водах (г/м³);
- коефіцієнт ефективності видалення j-ої забруднюючої речовини на БОС виробника. Значення коефіцієнта K_j приймають згідно з фактичними даними для конкретних очисних споруд, а за їх відсутності - за додатком №3 до цих Правил.

6. ДК j-ої забруднюючої речовини за допустимим вмістом важких металів в осадах стічних вод на рівні дозволеного для осадів, що можуть використовуватися як органічні добрива, розраховують за формулою

$$DK_{jvm} = \frac{(C_{jvm} - C_{jvm}^{gp}) \times Q}{\sum_{i=1}^n Q_i} + C_{jvm}^{gp} \text{ (г/м}^3\text{)},$$

де DK_{jvm} - ДК j-ої забруднюючої речовини в стічних водах за допустимим вмістом важких металів в осадах стічних вод;

- допустима концентрація j-ого важкого металу на вході БОС - розраховується за формулою

$$C_{jvm} = \frac{(q_1 \times K_1 + q_2 \times K_2) \times C_{jvm}^{oc}}{K_j \times Q} \text{ (г/м}^3\text{)},$$

- кількість сирого осаду, що затримується у первинних відстійниках, т/добу;
- кількість активного мулу, що затримується у вторинних відстійниках, т/добу;
- коефіцієнт перерахунку сирого осаду первинних відстійників на суху речовину,

$$K_1 = \frac{100 - W_1}{100},$$

- де - вологість сирого осаду, %;
- коефіцієнт перерахунку надлишкового активного мулу вторинних відстійників на суху речовину,

$$K_2 = \frac{100 - W_2}{100},$$

- де - вологість надлишкового активного мулу, %;
- допустимий вміст j-ого важкого металу в осадах, г/т сухої речовини. Приймається за даними додатка 3 до Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення затверджених Міністерством регіонального розвитку будівництва та житлово – комунального господарства України №316 від 01.12.2017р.;
  - коефіцієнт ефективності видалення j-ого важкого металу на БОС. Приймається за середніми фактичними даними експлуатації БОС, а за їх відсутності - за даними, вказаними у додатку 3 до Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення затверджених Міністерством регіонального розвитку будівництва та житлово – комунального господарства України №316 від 01.12.2017р.;
  - середньодобова витрата стічних вод на вході на БОС (м³/добу);
  - середньодобова витрата стічних вод споживачів, які можуть містити це забруднення (м³/добу);
  - концентрація j-ого важкого металу в господарсько-побутових стічних водах, г/м³. Приймається за середньорічним вмістом у водопровідній воді цього населеного пункту.

V. Заходи впливу у разі порушення вимог щодо скиду стічних вод до систем централізованого водовідведення

1. Водоканал та споживачі є відповідальними за дотримання вимог приймання та скиду стічних вод до систем централізованого водовідведення відповідно до чинного законодавства України.
2. У разі невиконання споживачами Правил, щодо дотримання якості та режиму скиду стічних вод об'єкт споживача може бути відключений від системи централізованого водовідведення після письмового попередження Водоканалом не менше ніж за п'ять діб.
Споживачі, які здійснюють виробничі процеси, визначені у додатку 1 до Правил, та уклали з виробником договір про приймання понаднормативно забруднених стічних вод, що передбачає будівництво локальних очисних споруд, не можуть бути відключені від системи централізованого водовідведення з підстав відсутності у них очисних споруд протягом дії договору за умови, що ці споживачі добросовісно та своєчасно виконують умови такого договору.
3. У разі стягнення з Водоканала грошових сум за понадлімітні обсяги скидів у водні об'єкти або інші порушення природоохоронного законодавства він може вимагати від споживачів, з вини яких це сталося, відшкодування цих сум у регресному порядку.
4. У разі необхідності перекладання аварійних або заміни зруйнованих мереж і споруд

системи централізованого водовідведення внаслідок агресивного впливу стічних вод споживача кошторисну вартість цих робіт (загальні капітальні вкладення) K_{zag} (тис. грн) розподіляють між споживачами, які скидали стічні води з порушенням цих Правил і з вини яких сталося відповідне руйнування, згідно з формулою

$$K_i = \frac{Q_i \times Z_i}{\sum_{i=1}^n Q_i \times Z_i} \times K_{zag},$$

де - відшкодування заподіяних збитків і-м споживачем на відновлення зруйнованих мереж і споруд (тис. грн);

- середньодобова витрата стічних вод, які скидає і-тий споживач (м³/добу);
- сума платежів за скид понаднормативних забруднень з агресивними властивостями, стягнута виробником за останні три роки з і-го споживача (тис. грн).

5. У разі засмічення каналізаційних мереж забрудненнями стічних вод споживачів (жирами, осадами, грубодисперсними зависями), які призводять до обмеження пропускної спроможності каналізаційної мережі виробника, споживачі відшкодовують витрати, які повинні бути документально підтверджені Водоканалом, на проведення робіт з відновлення пропускної спроможності трубопроводів та колекторів.

6. За неможливості утилізації осадів та мулів через підвищений вміст важких металів, токсичних речовин тощо та необхідності розміщення осадів і мулів на спеціальних полігонах захоронення кошторисна вартість цих робіт (разом з екологічним податком) розподіляється між споживачами, які винні у забрудненні токсичними речовинами осадів та мулів. Розрахунок кошторисної вартості цих робіт для конкретного споживача виконується за формулою

$$B_i = \frac{M_i}{\sum_{i=1}^n M_i} \times B_{zag},$$

де - частка вартості робіт з розміщення осадів і мулів, яка має бути відшкодована і-м споживачем;

- загальна кошторисна вартість робіт з розміщення осадів і мулів (тис. грн);
- скиди забруднюючих речовин і-м споживачем, що вимагають утилізації осадів тільки шляхом захоронення на спеціальних полігонах (т);
- сумарні скиди забруднюючих речовин, що вимагають утилізації осадів тільки шляхом захоронення на спеціальних полігонах (т).

Участь споживачів у роботах з розміщення цих осадів визначається цим пунктом.

VI. Порядок контролю за скидом стічних вод до систем централізованого водовідведення

1. Споживачі здійснюють контроль за кількістю та якістю стічних вод, які вони скидають до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на каналізаційні очисні споруди виробників. Перелік забруднень, на наявність яких робиться аналіз, та періодичність контролю встановлюються Правилами.

За наявності локальних очисних споруд споживачі здійснюють кількісний та якісний контроль стічних вод, що надходять на них, очищених стічних вод та враховують об'єми видалених із стічних вод осадів. На вивіз та утилізацію осадів повинні бути оформлені відповідні документи (акти, накладні, рахунки), які зберігаються у споживачів не менше трьох років.

Місця та періодичність відбору проб споживачами мають бути погоджені з Водоканалом.

Результати аналізів стічних вод і замірів їх витрат фіксують у робочих журналах, які зберігаються у споживачів безстроково.

Споживачі систематично один раз на місяць до 28 числа, надають Водоканалу інформацію про об'єми та якісний склад стічних вод, які вони скидають до системи централізованого водовідведення.

Споживачі зобов'язані мати та своєчасно оновлювати технічну документацію, яка характеризує стан систем водопостачання та водовідведення споживача, а саме відомості про системи водопостачання та водовідведення споживача, характеристику їх технічних параметрів і фактичного стану, графічний матеріал (генеральний план (топографічний план)) з нанесеними мережами водопостачання і водовідведення та місцем розташування контрольного колодязя, нормативний розрахунок водоспоживання та водовідведення споживача, технологічні креслення насосних станцій, план та схему локальних очисних споруд і наявність приладів обліку, відомості про категорії стічних вод споживача (промислові, господарсько-побутові, поверхневі тощо), характеристику якості стічних вод, що скидаються до системи централізованого водовідведення, інші документи, визначені місцевими правилами приймання, крім тих, що мають дозвільний характер.

2. Про всі випадки погіршення якості стічних вод, аварійних та залпових скидів забруднюючих речовин, проведення аварійно-відновних робіт споживачі повинні негайно інформувати Водоканал.

3. Споживачі, які скидають стічні води до системи централізованого водовідведення або безпосередньо на каналізаційні очисні споруди виробника, повинні забезпечити можливість проведення Водоканалом у будь-який час доби контролю за скидом стічних вод.

4. Для визначення вмісту забруднень у стічних водах споживачів використовуються дані лабораторії Водоканалу, у разі її відсутності - інших лабораторій, що здійснюють свою діяльність у цій галузі відповідно до вимог Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність».

5. Під час проведення аналізу проб стічних вод, відібраних у споживачів, використовують засоби виміральної техніки, повірені уповноваженими органами відповідно до вимог статті 17 Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність».

6. З метою контролю якості стічних вод споживачів виробник здійснює відбір контрольних проб згідно з додатком 4. Виявлені в цих пробах перевищення ДК забруднюючих речовин у стічних водах є достатньою підставою для нарахування плати за скид понаднормативних забруднень. Відбір контрольних проб стічних вод споживачів виконує уповноважений представник Водоканала, що фіксується у спеціальному журналі або акті згідно з додатком 5, який підписують як представник Водоканала, так і представник споживача. У разі відмови представника споживача поставити свій підпис у журналі або акті представник Водоканала зазначає про це в журналі або акті.

7. Відмова споживача виділити уповноваженого представника для відбору проб фіксується в акті за підписом представника Водоканалу, Водоканал виставляє споживачу рахунок за понаднормативний скид забруднень з коефіцієнтом кратності $K_k = 2$ за розрахунковий місяць, у якому було вчинено це порушення.

Зволікання з допуском уповноваженого представника Водоканала на територію споживача (більше ніж 30 хвилин після його прибуття) або створення перешкод у відборі проб з боку представників споживача фіксується в акті за підписом представника Водоканала. Водоканал виставляє споживачу рахунок за понаднормативний скид забруднень з коефіцієнтом кратності $K_k = 5$ за розрахунковий місяць, у якому було вчинено це порушення.

8. У разі виявлення перевищення ДК забруднюючих речовин, встановлених Правилами згідно з додатком № 3 , Водоканал у строк не більше трьох робочих днів з дати відбору контрольної проби направляє споживачу лист-повідомлення про виявлене перевищення ДК забруднюючих речовин у стічних водах споживача та результати хімічного аналізу згідно з додатком 6.

У строк, що не перевищує шести місяців після визначення перевищення допустимих концентрацій, Водоканал направляє споживачу рахунок за скид стічних вод з перевищенням ДК забруднюючих речовин та копії підтвердних документів.

9. У разі незгоди споживача з результатами даних лабораторії Водоканала щодо якості стічних вод згідно з аналізом контрольної проби, за результатами якого зроблено висновок про наявність у стічних водах споживача перевищень ДК забруднюючих речовин, споживач має право звернутися до незалежної лабораторії, що здійснює свою діяльність у цій галузі відповідно до вимог Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність», для проведення аналізу арбітражних проб, які відбираються одночасно з контрольною пробкою і зберігаються належним чином Водоканалом та споживачем.

Додаток №1

до Правил приймання стічних вод
до систем централізованого
водовідведення м. Шостка

ПЕРЕЛІК

виробничих процесів, під час здійснення яких споживач повинен мати локальні очисні споруди для попереднього очищення стічних вод перед їх скиданням до системи централізованого водовідведення та очищення стічних вод

1. Нафтопереробка, хімічний та органічний синтез, фармацевтичне виробництво.
2. Целюлозно-паперове і картонне виробництво.
3. Спиртове, дріжджове, кондитерське, крохмалепаточне, маслоробне виробництво, виробництво пива безалкогольного (включаючи солодове), переробка молока, риби, м'яса (включаючи скотобійні), фруктів і овочів.
4. Вирощування худоби та птиці, шкіряна промисловість.
5. Гальванічне виробництво.
6. Машинобудування і металообробка.
7. Металургія чорна та кольорова.
8. Виробництво будівельних матеріалів і конструкцій, скла та скловиробів, керамічних виробів.
9. Виробництво лакофарбових матеріалів, синтетичних поверхневоактивних речовин.
10. Обробка поверхонь, предметів чи продукції з використанням органічних розчинників.
11. Виробничі процеси, під час яких використовуються або утворюються такі речовини:
неемульговані жири, харчові відходи, нафтопродукти, кислоти і луги, а також їх розчини, іони важких металів, сполуки миш'яку і ртуті, вільний сірководень та вільні сульфід-іони, меркаптани, а також відновлені сірчані сполуки (сульфіти, тіосульфати, елементарна сірка), сірковуглець, ціановодень, ароматичні вуглеводні, органічні розчинники, летючі органічні сполуки (толуол, бензол, ацетон, метанол, бутанол, пропанол, їх ізомери і алкіл похідні), хлорорганічні сполуки, 2, 4, 6-трихлорфенол, дихлорметан, дихлоретан, пентахлорфенол, поліхлорбіфеніли (сума ПХБ) і поліхлортерфеніли (сума ПХТ), тетрахлоретилен, трихлоретилен, триетиламін, хлороформ (трихлорметан), тетрахлорметан, чотирихлористий вуглець, бензопірен, етилбензол (фенілетан), діоксини, синтетичні поверхнево активні речовини, що не піддаються біологічному окисненню, біологічно неокиснювані барвники натурального, штучного і синтетичного походження, біологічно резистентні пестициди, осідаючі мінеральні включення гідравлічною крупністю більше 2 мм/с, спливаючі речовини (включення) гравітаційною крупністю більше 20 мм/с, волокнисті включення, в тому числі пряжа, ворс, волосся, шерсть, пероактивний хлор більше 5 мг/дм³, за винятком випадків введення на об'єкті водовідведення санітарного карантину, радіонукліди.

Додаток №2

до Правил приймання стічних вод
до систем централізованого
водовідведення м. Шостка

ПЕРЕЛІК

забруднюючих речовин, що заборонені до скидання до системи централізованого водовідведення

1. Речовини, що здатні утворювати в системі централізованого водовідведення вибухонебезпечні, токсичні та (або) горючі газы, органічні розчинники, горючі і вибухонебезпечні речовини (нафта, бензин, гас, ацетон тощо) в концентраціях, що перевищують максимально допустимі концентрації забруднюючих речовин у стічних водах, дозволених до скидання в системи централізованого водовідведення, синтетичні і натуральні смоли, масла, лакофарбові матеріали та відходи, продукти і відходи нафтопереробки, органічного синтезу, мастильно-охолоджуючі рідини, вміст засобів і систем пожежогасіння (крім використання для гасіння загорянь).

2. Розчини кислот з $\text{pH} < 5,0$ і лугів з $\text{pH} > 10,0$.

3. Погано пахучі та інші леткі речовини в кількості, що призводить до забруднення атмосфери робочої зони в каналізаційних насосних станціях, в інших виробничих приміщеннях системи водовідведення Водоканалу, на території очисних споруд, понад встановлені для атмосфери робочої зони гранично допустимі концентрації.

4. Радіоактивні речовини понад гранично допустимий рівень безпечно вмісту в навколишньому середовищі, що затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, речовини, які не можуть бути затримані в технологічному процесі очищення стічних вод очисними спорудами Водоканалу, що мають підвищену токсичність, здатність накопичуватися в організмі людини, що відзначаються віддаленими біологічними ефектами та (або) утворюють небезпечні речовини під час трансформації у воді і в організмах людини і тварин, у тому числі моно- і поліциклічні хлорорганічні, фосфорорганічні, азоторганічні і сіркоорганічні речовини, біологічно жорсткі поверхнево активні речовини, отрутохімікати, сильнодіючі отруйні речовини в концентрації, що перевищує більше ніж у 4 рази мінімальну гранично допустиму концентрацію, що встановлена для цих речовин у воді водних об'єктів, медичні відходи класів Б, В, Г, епідеміологічно небезпечні бактеріальні та вірусні забруднення (за винятком речовин, скидання яких дозволено санітарно-епідеміологічними вимогами).

5. Концентровані маткові розчини та кубові залишки, гальванічні розчини (електроліти) як вихідні, так і відпрацьовані, осади (шлами) локальних очисних споруд, осади відстійників, пасток, фільтрів, відходи очищення повітря (пилогазоочисного обладнання), осади станцій технічної водопідготовки, в тому числі котелень, теплоелектростанцій, іонообмінні смоли, активоване вугілля, концентровані розчини регенерації систем водопідготовки, концентрат, що утворюється під час роботи установок очищення води з використанням мембранних технологій (зокрема зворотного осмосу), хімічні реактиви та реагенти.

6. Будь-які тверді відходи боєнь та переробки м'яса, канига, цільна кров, відходи обробки шкіри, відходи тваринництва та птахівництва, включаючи фекалії.

7. Тверді побутові відходи, сміття, що збирається під час сухого прибирання приміщень, будівельні матеріали, відходи і сміття, відпрацьований ґрунт і транспортуючі розчини від підземних прохідницьких робіт, ґрунт, зола, шлак, окалина, вапно, цемент та інші в'язучі

речовини, стружка, скло, пилоподібні частки обробки металів, скла, каменю та інші мінеральні матеріали, рослинні залишки і відходи (листя, трава, деревинні відходи, плодоовочеві відходи тощо), за винятком попередньо гомогенізованих плодоовочевих відходів у побуті.

8. Волокнисті матеріали (натуральні, штучні або синтетичні волокна, в тому числі волосся, вовна), тара, пакувальні матеріали та їх елементи, металева стружка, тирса, окалина, синтетичні матеріали (полімерні плівки, гранули, пилоподібні частинки, стружка тощо).

9. Біомаса харчових, фармацевтичних виробництв та інших біотехнологічних процесів у разі концентрації, що перевищує вимоги до речовин за хімічним споживанням кисню, харчова продукція як придатна, так і неліквідна, сировина для її виробництва, сироватка сирна, барда спиртова і дріжджова, пивна хмільова дробина.

10. Речовини з Переліку забруднюючих речовин для визначення хімічного стану масивів поверхневих і підземних вод та екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 06 лютого 2017 року № 45, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 лютого 2017 року за № 235/30103, які не увійшли до переліку речовин, що утворюються під час виробничих процесів, при здійсненні яких споживач повинен мати локальні очисні споруди для попереднього очищення стічних вод перед їх скиданням до системи централізованого водовідведення та очищення стічних вод, та переліку речовин, які не піддаються біологічній деструкції.

Додаток №3

до Правил приймання стічних вод
до систем централізованого
водовідведення м. Шостка

Гранично допустимі концентрації (ГДК) забруднюючих речовин у стічних водах споживачів, які відводяться до міської каналізації.

№ з/п	Показник якості	Одиниця виміру	Допустима концентрація для усіх підприємств міста
1	2	3	4
1.	Завислі речовини	г/куб.м	256,0
2.	БСК ₅	гО ₂ /куб.м	250,0
3.	БСК _{пов}	гО ₂ /куб.м	330,0
4.	ХСК	гО ₂ /куб.м	625,0
5.	Мінералізація	г/куб.м	800,0
6.	Сульфати	г/куб.м	95,0
7.	Хлориди	г/куб.м	90,0
8.	Азот амонійний	г/куб.м	20,0
9.	Нітрити	г/куб.м	3,0
10.	Нітрати	г/куб.м	45,0
11.	Азот загальний	г/куб.м	27,6
12.	Фосфати	г/куб.м	6,0
13.	Фосфор загальний	г/куб.м	2,0
14.	Нафтопродукти	г/куб.м	0,74
15.	СПАР	г/куб.м	0,8
16.	Залізо загальне	г/куб.м	0,7
17.	Марганець	г/куб.м	0,7
18.	Фенол	г/куб.м	0,035
19.	Ацетон	г/куб.м	2,0
20.	Метанол	г/куб.м	4,2
21.	Гідрохінон	г/куб.м	0,008
22.	Жири рослинні та тваринні	г/куб.м	50,0
23.	pH	Одиниць рН	6,5-9,0
24.	Температура	Град. Цельсія	Не більше 40,0
25.	Нерозчинні масла, смоли, мазут	г/куб.м	Не допускається
26.	Кислоти, горючі суміші, токсичні та розчинені газоподібні речовини	г/куб.м	Не допускається
27.	Концентровані маточні та кубові розчини	г/куб.м	Не допускається
28.	Будівельне, промислове, господарсько – побутове сміття, ґрунт, абразивні речовини	г/куб.м	Не допускається
29.	Радіоактивні речовини, епідеміологічно небезпечні, бактеріальні та вірусні забруднення	-	Не допускається

Примітка: Скидання інших забруднюючих речовин, не вказаних в додатку, встановлюється на рівні ГДК (Правил приймання стічних вод до систем централізованого водовідведення затверджених Міністерством регіонального розвитку будівництва та житлово – комунального господарства України №316 від 01.12.2017р. дивись додаток №4).

Додаток №4

до Правил приймання стічних вод
до систем централізованого
водовідведення м. Шостка

Інструкція по відбору проб стічних вод.

Для складання цієї інструкції використовувались
ДСТУ ISO 5667 -2-2003 «Якість води. Відбір проб. Частина 2. Настанови щодо методів
відбирання проб» ДСТУ ISO 5667 -3-2001 «Якість води. Відбір проб. Частина 3. Настанови
щодо зберігання та поводження з пробами», ДСТУ ISO 5667-10-2005 «Якість води. Відбирання
проб. Частина 10. Настанови щодо відбирання проб стічних вод», КНД 211.1.0.009 – 94
«Гідросфера. Відбір проб для визначення складу та властивостей стічних і технологічних вод»,
Правил користування.

З метою контролю якості стічних вод споживачів Водоканал здійснює відбір разових
проб з контрольних колодязів. Розташування контрольних колодязів позначається на карті-
схемі, яка розробляється Споживачем і затверджується Водоканалом.

На адресу Водоканалу кожен Споживач повинен надіслати список осіб уповноважених
бути присутніми при відборі контрольних проб стічних вод і ставити свій підпис в акті відбору.
А також номер телефону за яким приймаються телефонограми та графік чергування
диспетчерів. В разі відсутності диспетчера у Споживача – телефон за яким фіксуються
повідомлення.

Відбір контрольних проб стічних вод Споживачів виконується уповноваженими
представниками Водоканалу, де фіксується: дата, час, місце відбору з назвою підприємства,
вид проби (разова або вибіркова), об'єм проби, тип матеріалу тари з його об'ємом, дані про
попередню обробку проби, відомості про осіб які проводили відбір проби. Акт відбору
підписується як представниками Водоканалу, так і представником Споживача. Форма акту
відбору проб наведена в **додатку №5**

Про відбір проб стічних вод та час, в який уповноважені представники повинні підійти
на місце відбору, Водоканал повідомляє Споживача телефонограмою на ім'я керівника.

В разі неявки уповноваженого представника Споживача або відмові підписати акт
відбору проб стічних вод, останній підписується згідно з Правилами (п.7 розділу VI).

В разі, коли контрольний колодязь розташований на території Споживача і
представники Водоканалу не допускаються на територію (більш ніж 30 хвилин після прибуття)
або їм чиняться перешкоди у відборі проб з боку представників Споживача, водоканал висилає
телефонограму в виконком тел. 15-55, засвідчивши дане порушення, та виставляє Споживачу
рахунок за понаднормативний скид забруднень у 5- кратному розмірі за розрахунковий місяць,
у якому було вчинене порушення.

Обладнання та способи відбору проб.

Матеріал пробовідбірного обладнання, що контактує з пробою, не повинен змінювати її
склад або властивості. Відбір здійснюється шляхом видалення частини стічної води
Споживача, яка призначена бути пробою, з КК на його каналізаційному випуску. Якщо не
можна відібрати весь необхідний об'єм за одне зачерпування, то пробу одержують обеднанням
декількох зачерпувань і злиттям в проміжній ємності, останню попередньо обполіскують тією
ж стічною водою. Стічну воду з проміжної ємності ділять на три частини.

Перша – проба, аналіз якої проводить Водоканал.

Друга – проба, аналіз якої проводить Споживач.

Третя (за ініціативою Споживача) – проба, аналіз якої проводить незалежна лабораторія, яка
акредитована в цій галузі. Ця проба одразу ж повинна бути опломбована належним чином та
повернута Споживачу для транспортування в незалежну лабораторію.

Проба пломбується паперовою стрічкою так, щоб не можна було відкрити ємність з
пробою без порушення цілісності стрічки. На стрічці вказують:

- прізвище, ім'я та по батькові представника Водоканалу, його підпис;

- прізвище, імя та по батькові уповноваженого представника Споживача, його підпис;
- печатка Водоканалу;
- час доставки в незалежну лабораторію (фіксується представником незалежної лабораторії).

Об'єм проби при вибірковому відборі має бути при наймні у три рази більшим за об'єм, необхідний для одного визначення усіх показників.

Особливості відбору проб для визначення конкретних показників надані у відповідних методиках визначення складу та властивостей вод.

Посуд

Посуд для відбору та зберігання проб повинен мати маркування й бути виготовлений з хімічно стійких матеріалів.

На відібрану пробу (проби) складається акт (додаток №5), в якому наведена інформація щодо відбору.

Дозволяється вносити в акт відбору проби додаткові відомості, що роз'яснюють та уточнюють попередні у тому числі:

- витрати води у місці відбору на момент відбору;
- показники складу та властивостей, що визначені на місці або у точці відбору;
- органолептичні показники, тощо.

Зберігання проб припустиме у разі неможливості проведення аналізу відразу після відбору. Для збільшення строку зберігання проби її консервують. Метод консервування та строки зберігання приймають у відповідності з методиками виконання вимірювань.

Увага! Лабораторія Водоканалу консервує лише ту пробу, аналіз якої проводить Водоканал. Інші можливі проби може консервувати лише лабораторія, яка цей аналіз робитиме.

Для уточнення результатів вимірювань може бути використана проба відібрана під час сумісного відбору, опломбована Водоканалом та доставлена в незалежну лабораторію. Час прибуття проби повинен реєструватись цією лабораторією на паперовій стрічці якою опломбована проба. Розпломбування проби повинно проводитись в присутності уповноважених представників Водоканалу про що складається акт довільної форми.

Проби транспортують з додержанням необхідних заходів безпеки будь – яким видом транспорту, що забезпечує їхню непошкодженість та своєчасну доставку.

Після доставки в лабораторію Водоканалу проби реєструються в спеціальному журналі з зазначенням часу прибуття.

Головний аналіз відібраних проб проводиться лабораторією Водоканалу.

При проведенні робіт застосовуються засоби вимірювань які пройшли повірку в органах Держстандарту України та методики вимірювань згідно «Переліку атестованих та тимчасово допущених до використання методик визначення складу, властивостей та забруднюючих речовин проб природних та стічних вод».

Всі роботи проводяться кваліфікованим персоналом лабораторії. В робочих журналах наводяться дані проміжних вимірювань, розрахунок і кінцевий результат аналізу проби.

Остаточні результати реєструються в зведених журналах та аркушах результатів аналізів стічної води (**додаток №6**) які додаються до акту відбору проби. Результати цих аналізів передаються щомісячно в органи Державної екологічної інспекції у Сумській області, Департамент екології та охорони природних ресурсів СОДА , Сектору у Сумській області Держводагенства.

Додаток № 5

до Правил приймання стічних вод
до систем централізованого
водовідведення м. Шостка

Комунальне підприємство Виробниче управління водопровідно – каналізаційного
господарства

41100 м. Шостка вул. Прорізна, 17 тел/ факс (05449) 7-05-59
т. лабораторії 7-25-58

АКТ №

Відбору проб стічної води для виконання повного гідрохімічного аналізу
на базі лабораторії стічної води Водоканалу

1. Пункт відбору, назва підприємства .....
2. Дата та час відбору проби.....

№ з/п	Найменування проби та пункт відбору	Шифр посуду	Об'єм проби	Примітка

3. Вид проби.....
(вибіркова, разова)
4. Спосіб відбору.....
5. Дані про обробку, консервування та опечатування проби.....
6. Температура відібраної проби.....
7. Ким відібрана проба.....
(посада, прізвище, імя, по батькові, підпис)
8. Представник споживача в присутності якого відібрана проба.....
(посада, прізвище, імя, по батькові, підпис)
претензій до відбору проб не маю.....
(підпис)
9. Один екземпляр акту отримав .....
(посада, прізвище, імя, по батькові, підпис)
10. Проба доставлена.....у лабораторію стічної води Водоканалу
(дата, час)
11. Аналіз розпочато .....
(дата)
12. Додаткова інформація .....

Додаток № 6

до Правил приймання стічних вод
до систем централізованого
водовідведення м. Шостка

Комунальне підприємство Виробниче управління водопровідно – каналізаційного
господарства

41100 м. Шостка вул. Прорізна, 17 тел/ факс (05449) 7-05-59
т. лабораторії 7-25-58

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

.....
(підпис, МП)

Аналіз стічної води

1. Дата відбору .....
2. Місце відбору.....
3. Завислі речовини.....
4. рН.....

Хімічний склад

Найменування	г/м ³
Амоній- іони	
Нітрити	
Нітрати	
ХСК	
БСК	
Розчинені ортофосфати	
Хлориди	
Сульфати	
Сухий залишок	
Залізо загальне	
Марганець	
Метанол	
Фенол	
Формальдегід	
АПАР	
Жири	

Аналіз виконали лаборанти.....
(прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

.....
(прізвище, ім'я, по батькові, підпис)

Зав. лабораторією.....
(прізвище, ім'я, по батькові, підпис)